

Příklady na procvičení

1. Vypočtete:

(a) statický moment vyhledem k ose y křivky $\gamma: x = 1 - 2 \cos t, y = 2 \sin t, t \in \langle 0, \pi \rangle$, funkce hustoty je $\sigma(x, y) = y$. [8]

(b) délku křivky $\gamma: x = \cos^3 t, y = \sin^3 t, t \in \langle 0, \frac{\pi}{2} \rangle$. $\left[\frac{3}{2} \right]$

2. Vypočtete křivkový integrál:

(a) $\int_{\gamma} \sqrt{x} \, ds, \quad \gamma: x = 1 - \cos t, y = t - \sin t, t \in \langle 0, \frac{\pi}{2} \rangle$. $\left[\sqrt{2} \left(\frac{\pi}{2} - 1 \right) \right]$

(b) $\int_{\gamma} \frac{x}{y+1} \, ds, \quad \gamma: x = -2 \cos t, y = 2 \sin t, t \in \langle 0, \frac{\pi}{2} \rangle$. $[-\ln 9]$

(c) $\int_{\gamma} \frac{x}{y+1} \, ds, \quad \gamma: x = -\cos t, y = \sin t, t \in \langle 0, \frac{\pi}{2} \rangle$. $\left[\ln \frac{1}{2} \right]$

(d) $\int_{\gamma} 2(x^2 + y^2) \, dx + (2y - 8) \, dy, \quad \gamma: x^2 + y^2 = 4, y \geq 0$, od bodu $A[2; ?]$ $[-32]$

(e) $\int_{\gamma} y \, dx + x \, dy, \quad \gamma: \text{oblouk křivky } \frac{x^2}{2} + \frac{y^2}{4} = 1$, od bodu $A[?; 2]$ přes bod $B[\sqrt{2}; ?]$ do bodu $C[1; -\sqrt{2}]$ $[-\sqrt{2}]$

(f) $\int_{\gamma} xy \, dx + y^2 \, dy, \quad \gamma: y = \arctg x$, od bodu $A[1; ?]$ do bodu $B[0; ?]$ $\left[-\frac{1}{192}(\pi^3 + 48\pi - 96) \right]$

(g) $\int_{\gamma} \frac{1}{x} \arctg \frac{y}{x} \, dx + \frac{2}{y} \arctg \frac{x}{y} \, dy, \quad \gamma$ je kladně orientovaná hranice oblasti: $1 \leq x^2 + y^2 \leq 4$,
 $x \leq y \leq x\sqrt{3}$ $\left[\frac{1}{12} \pi \cdot \ln 2 \right]$

(h) $\int_{\gamma} (xy + x^2) \, dx + x^2 y \, dy, \quad \gamma$ je kladně orientovaná hranice oblasti: $0 \leq x \leq y \leq 1$ $\left[\frac{1}{12} \right]$

(i) $\int_{\gamma} (x - y) \, dx + (x + y) \, dy$ po záporně orientované křivce γ tvořené obloukem funkce $y = \cos x$ a úsečkou na ose x pro $-\frac{\pi}{2} \leq x \leq \frac{\pi}{2}$. $[-4]$

(j) $\int_{\gamma} (xy + x^2) \, dx + x^2 y \, dy$ po kladně orientované křivce γ tvořené hranicí trojúhelníku ABC s vrcholy $A[0, 0], B[1, 0], C[1, 1]$. $\left[\frac{1}{12} \right]$

(k) $\int_{\gamma} (x - y) \, dx + (x^2 + y^2) \, dy$ po kladně orientované křivce γ tvořené hranicí oblasti: $y \geq x^2 - 1, y \leq 0$. $\left[\frac{4}{3} \right]$

3. Ověřte, že je daný integrál nezávislý na integrační cestě, a poté jej vypočtěte:

$$(a) \int_{\gamma} \frac{1-y^2}{(1+x)^2} dx + \frac{2y}{1+x} dy, \quad \text{od bodu } A[0;0] \text{ do } B[1;1] \quad [1]$$

$$(b) \int_{\gamma} \frac{x dx + y dy}{x^2 + y^2}, \quad \text{od bodu } A[-2; -6] \text{ do } B[1;0] \quad \left[-\frac{1}{2} \ln 40\right]$$

$$(c) \int_{\gamma} (2y - 6xy^3) dx + (2x - 9x^2y^2) dy, \quad \text{od bodu } A[0;0] \text{ do } B[2;2] \quad [-88]$$

$$(d) \int_{\gamma} \frac{2-y^2}{2(1+x)^2} dx + \frac{y}{1+x} dy, \quad \text{od bodu } A[0;0] \text{ do } B[1;1] \quad \left[\frac{3}{4}\right]$$

$$(e) \int_{\gamma} \left(\frac{x}{\sqrt{x^2 + y^2}} + y \right) dx + \left(\frac{y}{\sqrt{x^2 + y^2}} + x \right) dy, \quad \text{od bodu } A[3;4] \text{ do } B[5;12] \quad [56]$$

$$(f) \int_{\gamma} xy^2 dx + (yx^2 + y) dy \quad \text{od bodu } A[0;1] \text{ do } B[2;2] \quad \left[\frac{19}{2}\right]$$

$$(g) \int_{\gamma} (2xy + x) dx + (x^2 + y^2) dy \quad \text{od bodu } A[0;1] \text{ do } B[2;2] \quad \left[\frac{37}{3}\right]$$

$$(h) \int_{\gamma} (2xy + x) dx + (x^2 + y^2) dy \quad \text{od bodu } A[1;1] \text{ do } B[1;2] \quad \left[\frac{10}{3}\right]$$

4. Řešte diferenciální rovnici se separova(tel)nými proměnnými:

$$(a) (1+x) \cdot y' = 2y \quad [y = c \cdot (1+x)^2, c \in \mathbf{R}]$$

$$(b) (1+x) \cdot y' = y - 1 \quad [y = k \cdot (1+x) + 1, c \in \mathbf{R}]$$

$$(c) y' = 2\sqrt{y-1} \quad [y = (x+c)^2 + 1 \quad \text{a} \quad y = 1, c \in \mathbf{R}]$$

$$(d) y' = -\frac{x}{y} \quad [y = \dots, c \in \mathbf{R}]$$

$$(e) y' \cdot \sqrt{1-x^2} = y^2 + 1 \quad [y = \operatorname{tg}(\arcsin x + c), c \in \mathbf{R}, x \in (-1;1)]$$

$$(f) y' = 2\sqrt{y} \cdot \ln x \quad [y = (x \cdot \ln x - x + c)^2, c \in \mathbf{R}, x \in (0; \infty)]$$

$$(g) y' = 10^{x+y} \quad [y = \log(-10^x - c)^{-1}, c \in \mathbf{R}]$$

$$(h) \cos x \cdot \cos y \cdot y' = \sin x \cdot \sin y \quad [y = \arcsin \frac{c}{\cos x}, c \in \mathbf{R}]$$

$$(i) (1+x) \cdot y' = 1 - y \quad [y = \frac{k}{1+x} + 1, c \in \mathbf{R}]$$

5. Najděte obecné a partikulární řešení diferenciální rovnice:

$$(a) y' = e^x - ye^x, y(0) = 2. \quad [y = 1 + e^{-e^x} \cdot k, k \in \mathbf{R}; y_P = 1 + e^{-e^x+1}]$$

$$(b) y' + \sin x \cdot (y - 1) = 0, y(\pi) = 2. \quad [y = k \cdot e^{\cos x} + 1, k \in \mathbf{R}; y_P = e^{\cos x+1} + 1]$$

$$(c) y' = \frac{1-x^2}{xy}, y(1) = 2. \quad [y = \pm \sqrt{\ln x^2 - x^2 + k}, \ln x^2 - x^2 + k > 0; y_P = \sqrt{\ln x^2 - x^2 + 5}]$$

$$(d) y' + y \cdot \sin x = \sin x, y(\pi) = 0. \quad [y = k \cdot e^{\cos x} + 1, k \in \mathbf{R}; y_P = -e^{\cos x+1} + 1]$$

$$(e) y' = e^x(1-y), y(0) = 0. \quad [y = 1 + e^{-e^x} \cdot k, k \in \mathbf{R}; y_P = -e^{1-e^x} + 1]$$

$$(f) y' + \cos x \cdot (y - 1) = 0, y(0) = 2. \quad [y = \dots, k \in \mathbf{R}; y_P = \dots]$$

Řešení

Vypočtete křivkový integrál:

$$\begin{aligned} 2b) \int_{\gamma} \frac{x}{y+1} ds &= \int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{-2 \cos t}{2 \sin t + 1} 2 dt = -2 \left[\ln |2 \sin t + 1| \right]_0^{\frac{\pi}{2}} = -2 \left[\ln 3 - \ln 1 \right] = -2 \cdot (\ln 3 - 0) = \\ &= -2 \cdot \ln 3 = -\ln 9 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \gamma: \quad x &= -2 \cos t & x' &= 2 \sin t & ds &= \sqrt{4 \sin^2 t + 4 \cos^2 t} dt = \sqrt{4} dt = 2 dt \\ y &= 2 \sin t & y' &= 2 \cos t \\ 0 &\leq t \leq \frac{\pi}{2} \end{aligned}$$